I. **Proiectii financiare si indicatori financiari (Anexele B pentru persoanele juridice si Anexele C pentrupersoanele fizice autorizate, intreprinderi individuale si intreprinderi familiale) pentru demonstrarea criteriului de eligibilitate privind viabilitatea economică a investiției**

Proiectii financiare persoane juridice (Anexe B)

1.1. **Prognoza veniturilor**
1.2. **Prognoza cheltuielilor**
1.3. **Proiectia contului de profit si pierdere**
1.4. **Bilant sintetic previzionat**
1.5. **Flux de numerar**
1.6. **Indicatori financiari**

ATENTIE: Sheeturile „Prognoza veniturilor"- Anexa B1, „Prognoza cheltuielilor" - Anexa B2, „CPP"- Anexa B3 , „Bilant" - Anexa B4, „FN An 1-5" - Anexa B8, „Indicatori"- Anexa B9, cuprind prognoze pe o perioada de cinci ani de la darea in explotare a investitiei din proiect, respectiv de la finalizarea investitiei . Sheeturile „FN An 1l"- Anexa B5, „FN An 2l" - Anexa B6, „FN An 3l" - Anexa B7 se refera la perioada de implementare a proiectului (de maxim trei ani).

Proiectii financiare persoanele fizice autorizate, intreprinderi individuale si intreprinderi familiale (Anexe C)

2.1 Prognoza incasarilor si platilor pentru anii 1, 2 si 3 de implementare
2.2 Prognoza incasarilor si platilor anii 1-5 de previziune
2.3 Indicatori financiari

PRECIZAREA IPOTEZELOR CARE AU STAT LA BAZA INTOCMIRII PROIECTIILOR FINANCIARE

PRECIZARILE DE MAI JOS SUNT AFERENTE ANEXELOR B

Atentie: prognozele vor fi intocmite pornind de la situatiile financiare din anul anterior depunerii proiectului!

1.1 Prognoza veniturilor

Se va completa Anexa B1 «Prognoza veniturilor si evolutia capacitatii de productie » cu vanzarile cantitative si valorice previzionate trimestrial in primii doi ani de activitate dupa care anual.

In cadrul acestei sectiuni se detaliaza prezumtiile (pentru o mai buna intelegere de catre persoanele care citesc studiul) care au stat la baza realizarii previzionarii :

- *gradul de utilizare a capacitatii de productie si modul cum evolueaza acesta in timp; se va preciza productia fizica existenta si productia fizica estimata in urma realizarii investitiei*
- *corelarea dintre vanzarile previzionate cu gradul de utilizarea a capacitatii de productie;*
- *modul in care au fost previzionate celelalte venituri prognozate*

Se vor evidentia si veniturile obtinute din alte tipuri de activitati decat cea la care se refera proiectul. (in cazul in care solicitantul obtine venituri si din alte activitati decat cea descrisa prin proiect)

1.2 Prognoza cheltuielilor

Se va completa Anexa B2 «Prognoza cheltuielilor si evolutia capacitatii de productie » cu valorile previzionate pe categorii de cheltuieli trimestrial in primii doi ani de activitate dupa care anual.

In cadrul acestei sectiuni se detaliaza prezumtiile (pentru o mai buna intelegere de catre persoanele care citesc studiul) care au stat la baza realizarii previzionarii :

- urmariti corelarea informatiilor furnizate aici cu cele mentionate in celelalte sectiuni ale studiului ;
- corelarea dintre cheltuielile previzionate cu gradul de utilizarea a capacitatii de productie;

- modul in care au fost previzionate fiecare categorie de cheltuiala (cantitatile de materii prime utilizate, consumuri specifice pentru productia obtinuta previzionata, consumuri utilitati: energie, apa, alte consumuri pentru desfasurarea activitatii propuse);

- orice alte informatii care au stat la baza previzionarii sau influenteaza previzionarea cheltuielilor si au influenta relevanta ;

Se vor evidentia si cheltuielile aferente altor tipuri de activitati decat cea la care se refera proiectul. (in cazul in care solicitantul obtine venituri si suporta cheltuieli din alte activitati decat cea descrisa prin proiect) in corelare cu situatiile financiare existente.

1.3 Proiectia contului de profit si pierdere

In coloana An 0 se vor completa cu valorile existente in ultimul cont de profit si pierdere incheiat de societate anexat la cererea de finantare (in cazul in care solicitantul este infiintat in anul in curs aceasta coloana nu se completeaza)

*Se va completa anexa B3 randurile aferente : 12 «Venituri Financiare », 13 « Cheltuieli privind dobanzile »(atat pentru creditul ce urmeaza a fi contractat pentru co-finantarea investitiei din proiect (daca este cazul), cat si pentru soldul creditelor/leasingurilor/altor datorii financiare angajate), 14 « Alte cheltuieli financiare », 18« Impozit pe profit/cifra de afaceri »**,** restul randurilor fiind preluate automat din anexele B1 si B2. Se vor face mentiuni privind valorile previzionate si se vor corela cu alte informatii (exemplu : cheltuielile privind dobanzile).*

1.4 Bilant sintetic previzionat

Se vor face precizari privind ipotezele luate in considerare in procesul de previzionare a posturilor din bilant.

Se va completa Anexa B4 cu valorile prognozate ale posturilor din bilant avand in vedere urmatoarele:

- *in coloana An 0 se vor completa cu valorile existente in ultimul bilant incheiat de societate anexat la cererea de finantare (in cazul in care solicitantul este infiintat in anul in curs aceasta coloana nu se completeaza);*
- *valorile activelor imobilizate noi achizitionate se vor adauga la cele existente (daca este cazul), din acestea se scad valorile activelor imobilizate vandute in perioada respectiva;*
- *valoarea amortizarii cumulate aferenta activelor imobilizate existente, la care se adauga amortizarea calculata pentru activele imobilizate noi achizitionate (se va corela cu valoarea cheltuielilor cu amortizarile prevazute in contul de profit si pierdere);*
- *valoarea stocurilor (materii prime, materiale, produse finite,etc.) va fi corelata cu specificul activitatii desfasurate (durata procesului de fabricatie, etc.) si alte elemente considerate relevante.*
- *casa si conturi la banci se preia valoarea rezultata in Fluxul de numerar aferent aceleiasi perioade din linia S;*
- *datorii ce trebuie platite intr-o perioada de pana la un an – se previzioneaza in functie de termenele de plata ale furnizorilor, de creditele pe termen scurt previzionate prin fluxul de numerar, valoarea datoriilor fiscale si la asigurarile sociale afernete activitatii.*
- *datorii ce trebuie platite intr-o perioada mai mare de un an – se previzioneaza in functie de soldul si graficul de rambursare a creditelor pe termen mediu si lung primite (daca este cazul), de soldul si graficul de plata a datoriilor reesalonate(daca este cazul); se vor evidentia de asemenea datoriile catre actionari/asociati, leasingurile, datoriile catre alte institutii financiare.*
- *subventii pentru investitii - se inscriu soldul existent /previzionat (daca este cazul) si incasarile primite prin programul FEADR;*
- *capitalurile proprii – se inscriu sumele rezultate ca urmare a majorarilor de capital social prevazute, rezultatul exercitiului (acesta se repartizeaza ca dividende si rezerve la alegere, cota repartizata la rezerve urmand sa faca parte din rezerve in anul urmator), rezervele deja constituite si alocarile suplimentare din rezultatul exercitiului financiar precedent;*
- *se va urmari corelarea datelor introduse cu cele existente in contul de profit si pierdere si fluxul de numerar;*

1.5 Flux de numerar

Se vor completa anexele cu datele privind fluxurile de numerar aferente proiectului pe perioada implementarii (anexele B5, B6 si B7(vezi atentionarea de mai jos) desfasurate lunar) si pentru o perioada de 5 ani (anexa B8) dupa implementarea proiectului.

In cadrul acestei sectiuni se detaliaza prezumtiile (pentru o mai buna intelegere de catre persoanele care citesc studiul) care au stat la baza realizarii previzionarii :

- se va urmari corelarea dintre fluxurile previzionate ca intrari si iesiri cu celelalte sectiuni;

- atentie la randul « Disponibil de numerar la sfarsitul perioadei » acesta nu poate fi negativ in nici una din lunile de implementare si nici in anii de previziune !

- orice alte informatii care au stat la baza previzionarii sau influenteaza previzionarea elementelor fluxului de numerar si au influenta relevanta ;

Atentie: Durata de execuție a investiției cofinanțate din FEADR este de 3 ani de la data semnării contractului de finanțare, prin excepție de la prevederile alin.(1), durata de execuție este de 2 ani pentru investițiile în achizițiile fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi, astfel cum sunt stabilite prin fişa măsurii/sub-măsurii.

1.6 Indicatori financiari

Pe baza datelor obtinute din prognozele efectuate se vor calcula indicatorii care vor releva sustenabilitatea si viabilitatea investitiei ce urmeaza a fi promovata. Toate prognozele vor fi calculate pentru o perioada de 5 ani, dupa finalizarea investitiei, in preturi constante.

Incadrarea indicatorilor in limitele stabilite de A.F.I.R. (mentionate atat in aceasta sectiune a Studiului de fezabilitate, cat si in Anexa B9 din cererea de finantare) este cerinta obligatorie pentru anii 2, 3, 4 si 5 de la data finalizarii investitiei.

Modul de calcul si baremurile limita care trebuie respectate sunt urmatoarele*:*

1. Valoarea investitiei (VI) **= *valoarea totala a proiectului fara TVA, se preia din bugetul poiectului*.**
2. Veniturile din exploatare (Ve) **= *veniturile realizate din activitatea curenta, conform obiectului de activitate al solicitantului. Se calculeaza pornind de la fizic (cantitati de produse, volumul productiei, servicii) ţinând cont de preţuri/tarife pe unitatea de măsură diferenţiat pentru fiecare obiect de activitate. Se preiau valorile din Anexa B1 « Prognoza Veniturilor » randul « Total venituri din exploatare » aferente perioadelor respective (Total An1,… , Total An 5).***

3. Cheltuieli de exploatare (Ce)= ***cheltuielile generate de derularea activităţii curente.***

Sunt cheltuielile aferente veniturilor din exploatare şi se calculează în functie de domeniul de activitate si de consumurile specifice. Se preiau valorile din Anexa B2 « Prognoza Cheltuielilor» randul « Cheltuieli pentru exploatare - total» aferente perioadelor respective (Total An1,… , Total An 5).

4. Rata rezultatului din exploatare (r_{Re}) **-** trebuie să fie minim 10% din Ve.

Rezultatul din activitatea curentă (Re) se calculează: Re = Ve – Ce **– trebuie să fie** pozitiv, iar rata rezultatului din exploatare trebuie sa fie minim 10% din veniturile din exploatare pentru anii evaluati

Rata rezultatului din exploatare (r_{Re}) se calculeaza dupa formula :

$$r_{\mathrm{Re}} = \frac{\mathrm{Re}}{Ve} \times 100$$

5. Durata de recuperare a investitiei (Dr) – trebuie să fie maxim 12 ani ;

Este un indicator ce exprima durata de recuperare a investitiei (exprimat în ani).
Se calculeaza astfel :

$$Dr = \frac{VI}{(\sum_{5}^{1} Flux_net_actualizat + \sum_{12}^{6} Flux_\exp loatare_actualizat)/12}$$

Unde:

Se considera ca in anii 6-12 cash-flow-urile din exploatare sunt egale cu cash-flow-ul din exploatare din anul 5.

6. Rata rentabilitatii capitalului investit (r_{Rc}) **-** trebuie să fie minim 5% pentru anii evaluati**;**

Se calculeaza astfel :

$$r_{Rc} = \frac{Flux_\exp loatare}{VI} \times 100$$

7. Rata acoperirii prin fluxul de numerar (RAFN) – trebuie sa fie ≥1,2, *pentru anii* evaluati *;*

RAFN *= Flux de numerar din exploatare / (dobânzi + plăţi leasing + rambursarea datoriilor);*

Se preiau din tabelul fluxurilor de numerar pentru perioada de prognoza Anexa B8 randul P « Flux de numerar din activitatea de exploatare » care se imparte la randul C « Total iesiri de lichiditati prin finantare ».

8. Rata indatorarii pe termen mediu si lung (r_I) - **trebuie să fie** maximum 60% *pentru anii* evaluati ;

Este calculata ca raport intre total datorii pe termen mediu si lung si total active.

$$r_I = \frac{TD_i}{TA_i} \times 100$$

unde :

TD_i= total datorii pe termen mediu si lung in anul i ;

TA_i= total active in anul i ;

9. **Rata de actualizare –** este **de 8%,** *folosita pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare*.

unde:

r este rata de actualizare egala cu 8% (r=rata dobânzii de refinanţare BCE (4%) + marja de risc pe ţară (4%) evaluată de către Agenţie ca valoare medie şi care va fi reevaluată pe măsură ce condiiile pietei monetare europene se schimbă, se impune introducerea unei aproximări unitare)

10. Valoarea actualizata neta(VAN) – trebuie sa fie pozitiva;

Este calculata astfel**:**

$$VAN = \sum_{i=1}^{5} \frac{FN_i}{(1+r)^i} + \sum_{i=6}^{12} \frac{FN_i \exp lt}{(1+r)^i} - VI$$

FN_i = flux de lichiditati net din anul i;
FN_i explt = flux de lichiditati din exploatare din anul i
VI = valoarea investitiei ;

11. Disponibilul de numerar la sfarsitul perioadei (randul S, din anexa B8 « Flux de numerar » trebuie sa fie pozitiv in anii de previzionare evaluati ***Se preiau valorile din randul S din Anexa B8 aferente perioadelor respective (Total An1,… , Total An 5).***

In aceasta parte a studiului de fezabilitate se vor atasa sheet-urile din sectiunea economica – Anexa B1 la Anexa B9 - a cererii de finantare intocmite pentru intreaga activitate a solicitantului (activitatea curenta si activitatea viitoare - inclusiv proiectul).

PRECIZARILE DE MAI JOS SUNT AFERENTE ANEXELOR C

2.1 Prognoza incasarilor si platilor pentru anii 1, 2 si 3 de implementare

Se vor completa anexele C1, C2 si C3 (vezi atentionarea de mai jos) cu datele privind fluxurile de numerar (incasari/plati) aferente activitatii agricole/ productive /prestari servicii, precum si cu cele aferente activitatii de investitii si finantare. Detalierea se face pe luni de implementare.

Atentie la randul « Disponibil de numerar la sfarsitul perioadei » acesta nu poate fi negativ in nici una din lunile de implementare!

Atentie:

Durata de execuție a investiției cofinanțate din FEADR este de 3 ani de la data semnării contractului de finanțare, prin excepție de la prevederile alin.(1), durata de execuție este de 2 ani pentru investițiile în achizițiile fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi, astfel cum sunt stabilite prin fişa măsurii/sub-măsurii.

2.2 Prognoza incasarilor si platilor anii 1-5 de previziune

Se va completa anexa C4 cu datele privind fluxurile de numerar (incasari/plati) aferente activitatii agricole/ productive /prestari servicii, precum si cu cele aferente activitatii de investitii si finantare. Detalierea se face pe fiecare an de previziune.

In cadrul acestei sectiuni se detaliaza prezumtiile (pentru o mai buna intelegere de catre persoanele care citesc studiul) care au stat la baza realizarii previzionarii :

- *gradul de utilizare a capacitatii de productie si modul cum evolueaza acesta in timp; se va preciza productia fizica existenta si productia fizica estimata in urma realizarii investitiei*
- *corelarea dintre vanzarile previzionate cu gradul de utilizarea a capacitatii de productie;*
- *modul in care au fost previzionate celelalte incasari prognozate*

Se vor evidentia si veniturile/incasarile obtinute din alte tipuri de activitati decat cea la care se refera proiectul. (in cazul in care solicitantul obtine incasari si din alte activitati decat cea descrisa prin proiect), Anexa C - linia 15 - „Alte venituri (dobanzi etc.)", Acestea reprezinta venituri/incasari care nu vizeaza activitatea propusa prin proiect, si se pot corela si verifica cu situatiile financiare existente.

In cadrul acestei sectiuni se detaliaza prezumtiile (pentru o mai buna intelegere de catre persoanele care citesc studiul) care au stat la baza realizarii previzionarii :

- urmariti corelarea informatiilor furnizate aici cu cele mentionate in celelalte sectiuni ale studiului ;

- corelarea dintre cheltuielile/platile previzionate, cu gradul de utilizarea a capacitatii de productie;

- modul in care au fost previzionate fiecare categorie de cheltuiala/plata (cantitatile de materii prime utilizate, consumuri specifice pentru productia obtinuta previzionata, consumuri utilitati: energie, apa, alte consumuri pentru desfasurarea activitatii propuse);

- orice alte informatii care au stat la baza previzionarii sau influenteaza previzionarea cheltuielilor si au influenta relevanta ;

Se vor evidentia si platile aferente altor tipuri de activitati decat cea la care se refera proiectul. (in cazul in care solicitantul obtine incasari/venituri si suporta platile din alte activitati decat cea descrisa prin proiect) in corelare cu situatiile financiare existente.

Atentie la randul « Disponibil de numerar la sfarsitul perioadei » acesta nu poate fi negativ in nici unul din anii de previziune!

2.3 Indicatori financiari

ATENTIE: Incadrarea indicatorilor in limitele stabilite de A.F.I.R. (mentionate atat in aceasta sectiune a Studiului de fezabilitate, cat si in Anexa C5 din cererea de finantare) este cerinta obligatorie pentru anii 2, 3, 4 si 5 de la data finalizarii investitiei.

Indicatorii se calculeaza in mod automat, cu exceptia Valorii investitiei care se preia din Bugetul Indicativ.

Limitele indicatorilor care trebuie respectate sunt urmatoarele:

1. Valoarea investitiei (VI) ***= valoarea totala a proiectului fara TVA, se preia din bugetul poiectului.***
2. Durata de recuperare a investitiei (Dr) – trebuie să fie maxim 12 ani ;

Este un indicator ce exprima durata de recuperare a investitiei (exprimat în ani).

3. **Rata acoperirii prin fluxul de numerar (RAFN) – trebuie sa fie ≥1,2**, *pentru anii* evaluati
4. **Valoarea actualizata neta(VAN) – trebuie sa fie pozitiva**
5. Disponibilul de numerar la sfarsitul perioadei (randul 60 din anexa C4 « Flux de numerar » trebuie sa fie pozitiv in anii de previzionare evaluati.

In aceasta parte a studiului de fezabilitate se vor atasa prezumtiile care au stat la baza realizarii previzionarii si sheet-urile din sectiunea economica – Anexa C1 la Anexa C5 - a cererii de finantare intocmite pentru intreaga activitate a solicitantului (activitatea curenta si activitatea viitoare - inclusiv proiectul).